

Domácí úkol č. 11 k přednášce NMAG 102: Lineární algebra a geometrie 2, letní semestr 2018–2019

(11) V prostoru \mathbb{R}^3 se standardním skalárním součinem uvažujme útvar U , který vznikne jako průnik množiny

$$H = \{(x_1, x_2, x_3)^T \in \mathbb{R}^3 : 7x_1^2 + 5x_2^2 + 4x_3^2 + 8x_1 - 10x_2 - 12x_3 + 4x_1x_2 - 4x_1x_3 - 4x_2x_3 + 4 = 0\}$$

a roviny

$$V = \text{LO}\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2\} = \text{LO}\{(1, 0, 1)^T, (1, -2, 0)^T\}.$$

Z postupu vyplyne, že U je elipsa. Úkolem je zjistit přesný tvar a umístění, tj. najít střed elipsy a směry a velikosti poloos.

Nápověda: Můžete postupovat následujícím způsobem.

- (a) Rozložte výraz definující H na součet kvadratické formy f_2 , lineární formy h a konstanty. Označme A matici f vzhledem ke kanonické bázi \mathbb{R}^3 (kde f je symetrická bilineární forma příslušná kvadratické formě f_2), tj. $A = [f]_{K_3}$. Označme Y matici h vzhledem ke kanonické bázi, tj. $Y = [h]_{K_3}$. Nyní máme

$$H = \{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^3 : \mathbf{x}^T A \mathbf{x} + Y \mathbf{x} + 4 = 0\} .$$

- (b) Označme g restrikcí bilineární formy f na $V \times V$ (tj. g je bilineární forma na \mathbf{V}). Najděte bázi $C = (\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2)$ prostoru \mathbf{V} , která je zároveň ortogonální vzhledem ke g a ortonormální vzhledem k restrikci standardního skalárního součinu na \mathbf{V} . Můžete postupovat podle důkazu příslušné věty ve skriptech (tj. vyjádřit g vzhledem k nějaké ortonormální bázi prostoru \mathbf{V} atd.) Najděte matici restrikce h na prostor \mathbf{V} vzhledem k bázi C .

To vám dá vyjádření $[U]_C$ ve tvaru

$$[U]_C = \{(x_1, x_2)^T \in \mathbb{R}^2 : ?x_1^2 + ?x_2^2 + ?x_1 + ?x_2 + ? = 0\} .$$

- (d) Doplněním na čtverec a úpravami zjistíte střed a velikosti poloos, podobně jako v jednom z příkladů ve skriptech. (Střed i směry poloos nakonec vyjádřete v kanonické bázi prostoru \mathbb{R}^3 .)

Bonusový problém: Nechtě f, g jsou bilineární formy na \mathbb{R}^n , $R = [f]_K$, $S = [g]_K$ a g je pozitivně definitní. Označme

$$G = \{\lambda \in \mathbb{R} : \text{Ker}(R - \lambda S) \neq 0\}$$

a pro každé $\lambda \in G$ označme B_λ nějakou g -ortonormální bázi prostoru $\text{Ker}(R - \lambda S)$. Dokažte, že spojení bází $B_\lambda, \lambda \in G$ je f -ortogonální g -ortonormální báze \mathbb{R}^3 .